

UDK 347(474.3)

Ka281

Erlens Kalniņš

PRIVĀTTIESĪBU TEORIJA UN PRAKSE. Otrā grāmata. Rakstu krājums
Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2023, 430 lpp.

Darbs ir autortiesību objekts un aizsargāts ar Autortiesību likumu.

Autora tiesību pārkāpšana, jo īpaši darba pavairošana, tulkošana, izplatīšana u.tml. bez autora piekrišanas, ir krimināli sodāma rīcība.

© Erlens Kalniņš, 2023

© Tiesu namu aģentūra, 2023

Izdevējs: Tiesu namu aģentūra
Baldones iela 1 B, Rīga, LV-1007
tnagramatas.tna.lv; facebook.com/TNAgramatas

Tiražētājs: SIA "Jelgavas tipogrāfija"

ISBN 978-9934-621-05-5

Saturs

Izmantotie saīsinājumi.....	6
Saīsinātas norādes uz biežāk izmantotajiem juridiskās literatūras avotiem.....	7
Priekšvārds.....	11
Kontratabulārais, ekstratabulārais un tabulārais ieilgums Latvijas civiltiesībās.....	12
Kopīpašuma izbeigšanas tiesiskais regulējums un tā reforma Latvijā.....	23
Būves īpašnieka rūpības pienākums un delikttiesiskā atbildība.....	128
Piespiedu servitūtu nodibināšana pret atlīdzību.....	159
Reālnastas institūta nozīme mūsdienu privāttiesiskajā apgrozībā.....	189
Līgums par labu trešajai personai.....	204
Priekšlīguma saistošais spēks.....	222
Galvojums kā akcesoriska saistība.....	237
Civillikuma 1714.panta piemērojamība ekspromisoriskam galvojumam.....	256
Jēdziena "zaudējumi" izpratnes tālākas attīstīšanas nepieciešamība.....	275
Paziņošanas par notikušo cesiju juridiskā nozīme.....	285
Netaisni iedzīvotā atprasījums tiesiskā pamata "vēlākas atkrišanas" dēļ.....	310
Tiesnesis un profesors Aleksandrs Būmanis: latviešu juridiskās terminoloģijas izstrādātājs, tulkotājs, redaktors un komponists.....	350
Atsevišķi galvojuma institūta aspekti profesora Aleksandra Būmaņa un Senāta judikatūras atziņās.....	377
Izmantotie avoti.....	394

Izmantotie saīsinājumi

Aufl.	<i>Auflage</i> (izdevums – vācu val.)
Bd.	<i>Band</i> (sējums – vācu val.)
CL	Civillikums
CPL	Civilprocesa likums
f., ff	<i>folgend, folgende</i> (nākamais, turpmākie – vācu val.)
Fn.	<i>Fußnote</i> (parindes atsauce, vēre – vācu val.)
izd.	izdevums
N	<i>Note, Randnote</i> (rindkopas numurs – vācu val.)
prof.	profesors
red.	redaktors
Rn.	<i>Randnummer</i> (rindkopas numurs – vācu val.)
Rz	<i>Randzahl</i> (skaitlis lappuses malā – vācu val.)
S.	<i>Seite</i> (lappuse – vācu val.)
sal.	salīdzināt
sast.	sastādītājs
sēj.	sējums
sl.	sleja
VCL	Vietējo civillikumu kopoījums
прим.	<i>примечание</i> (parindes atsauce, vēre – krievu val.)
ред.	<i>редактор</i> (redaktors – krievu val.)
с.	<i>страница</i> (lappuse – krievu val.)
сост.	<i>составитель</i> (sastādītājs – krievu val.)

Saīsinātas norādes uz biežāk izmantotajiem juridiskās literatūras avotiem

- Balodis K.* 2007 *Balodis K.* Ievads civiltiesībās. Rīga: Zvaigzne ABC, 2007.
- Binder M.* 2003 *Binder M.* Sachenrecht. Wien: Verlag Österreich, 2003.
- Blaese H., Mende S.* 1940 *Blaese H., Mende S.* Das Sachenrecht. Lettlands Zivilgesetzbuch vom 28. januar 1937 in Einzeldarstellungen. Bd.II, 2. Riga: Verlag der AG "Ernst Plates", 1940.
- CL Saistību tiesību komentāri/[*autors*]. 2000 Latvijas Republikas Civillikuma komentāri. Saistību tiesības (1401.–2400.p.). 2.izd. Autoru kolektīvs prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā. Rīga: Mans Īpašums, 2000.
- Čakste K.* 2011 *Čakste K.* Civiltiesības. Lekcijas. Raksti. Rīga: Zvaigzne ABC, 2011.
- Erdmann C.* II. 1891 *Erdmann C.* System des Privatrechts der Ostseeprovinzen Liv-, Est- und Curland. Bd.II. Sachenrecht. Riga: N.Kymmels Verlag, 1891.
- Erdmann C.* IV. 1894 *Erdmann C.* System des Privatrechts der Ostseeprovinzen Liv-, Est- und Curland. Bd.IV. Obligationenrecht. Riga: N.Kymmels Verlag, 1894.
- Grūtups A., Kalniņš E.* 2002 *Grūtups A., Kalniņš E.* Civillikuma komentāri. Trešā daļa. Lietu tiesības. Īpašums. 2.izd. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2002.
- Hk-BGB/[*Autor*]. 2019 *Schulze R.* (Schriftleitung) Bürgerliches Gesetzbuch. Handkommentar. 10.Aufl. Baden-Baden: Nomos Verlagsgesellschaft, 2019.

- Hrubesch-Millauer S., Graham-Siegenthaler B., Roberto V.* 2017 *Hrubesch-Millauer S., Graham-Siegenthaler B., Roberto V.* Sachenrecht. 5.Aufl. Bern: Stämpfli Verlag, 2017.
- Iro G.* 2016 *Iro G.* Sachenrecht. 6.Aufl. Wien: Verlag Österreich, 2016.
- Jauernig BGB/[Autor].* 2018 *Jauernig O.* (Begr.) Bürgerliches Gesetzbuch. Kommentar. 17.Aufl. München: Verlag C.H.Beck, 2018.
- KBB/[Autor].* 2017 *Koziol H., Bydliński P., Bollenberger R.* (Hrsg.) Kurzkomentar zum ABGB. 5.Aufl. Wien: Verlag Österreich, 2017.
- Konradi F., Valters A.* 1935 *Konradi F., Walter A.* (sast.) Civīllikumi ar paskaidrojumiem. Otrā grāmata. Lietu tiesības. Likuma teksts prof. Dr. iur. A.Būmaņa, H.Ēlersa un J.Lauvas tulkojumā. Rīga: "Grāmatrūpnieks" izdevumā, 1935.
- MüKoBGB, Bd.1/[Autor].* 2021 *Schubert C.* (Red.) Münchener Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch. Bd.1. Allgemeiner Teil (§§ 1–240). AllgpersönlR. ProstG. AGG. 9.Aufl. München: Verlag C.H.Beck, 2021.
- MüKoBGB, Bd.7/[Autor].* 2020 *Habersack M.* (Red.) Münchener Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch. Bd.7. Schuldrecht – Besonderer Teil IV (§§ 705–853). Partnerschaftsgesellschaftsgesetz. Produkthaftungsgesetz. 8.Aufl. München: Verlag C.H.Beck, 2020.
- MüKoBGB, Bd.8/[Autor].* 2020 *Gaier R.* (Red.) Münchener Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch. Bd.8. Sachenrecht (§§ 854–1296). WEG. ErbbauRG. 8.Aufl. München: Verlag C.H.Beck, 2020.
- MüKoBGB, Bd.8a/[Autor].* 2021 *Gaier R.* (Red.) Münchener Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch. Bd.8a. WEG nF. 8.Aufl. München: Verlag C.H.Beck, 2021.

- Palandt BGB/[Autor]. 2019 *Palandt O.* (Begr.) Bürgerliches Gesetzbuch. 78.Aufl. München: Verlag C.H.Beck, 2019.
- Rey H. 2007 *Rey H.* Die Grundlagen des Sachenrechts und das Eigentum. 3.Aufl. Bern: Stämpfli Verlag, 2007.
- Schmid J., Hürlimann-Kaup B.* 2017 *Schmid J., Hürlimann-Kaup B.* Sachenrecht. 5.Aufl. Zürich, Basel, Genf: Schulthess, 2017.
- Schwenzer I.* 2016 *Schwenzer I.* Schweizerisches Obligationenrecht. Allgemeiner Teil. 7.Aufl. Bern: Stämpfli Verlag, 2016.
- Sinaiskis V.* 1996 *Sinaiskis V.* Latvijas civiltiesību apskats. Lietu tiesības. Saistību tiesības. Rīga: Latvijas Juristu biedrība, 1996.
- Tuor P., Schnyder B., Schmid J., Jungo A.* 2015 *Tuor P., Schnyder B., Schmid J., Jungo A.* Das Schweizerische Zivilgesetzbuch. 14.Aufl. Zürich, Basel, Genf: Schulthess, 2015.
- Višņakova G., Balodis K.* 1998 *Višņakova G., Balodis K.* Latvijas Republikas Civillikuma komentāri. Lietas. Valdījums. Tiesības uz svešu lietu (841.– 926., 1130.– 1400.p.). Rīga: Mans Īpašums, 1998.
- ZGB Kommentar/[Autor]. 2016 *Kren Kostkiewicz J., Wolf S., Amstutz M., Fankhauser R.* (Hrsg.) ZGB Kommentar. 3.Aufl. Zürich: Orell Füssli Verlag, 2016.
- Буковский В. I.* 1914 *Буковский В.* (сост.) Сводъ гражданскихъ узаконений губерний Прибалтийскихъ (съ продолжениемъ 1912–1914 г.г. и съ разъяснениями въ 2 томахъ). Т. I. Введение, Право семейственное, Право вещное и Право наследования. Рига: Г.Гемпель и Ко, 1914.
- Буковский В. II.* 1914 *Буковский В.* (сост.) Сводъ гражданскихъ узаконений губерний Прибалтийскихъ (съ продолжениемъ 1912–1914 г.г. и съ разъяснениями въ 2 томахъ). Т. II. Право требований. Рига: Г.Гемпель и Ко, 1914.

- Нолькенъ А.* 1915   *Нолькенъ А.* (сост.) Сводъ гражданскихъ узаконений губерний Прибалтийскихъ (Ч. III Свода местн. узак. губ. Остзейскихъ) съ разъяснениями Правительствующаго Сената. Изд.2. Петроградъ: Издание Юридическаго книжнаго склада "Право", 1915.
- Тютрюмовъ И.М.* 1927   *Тютрюмовъ И.М.* Гражданское право. Изд.2. Тарту: Типография Г.Лаакманъ, 1927.
- Эрдманъ К.* 1908   *Эрдманъ К.* Обязательственное право губерний Прибалтийскихъ. Переводъ и дополнительныя примечания М.О.Гредингера. Рига: Издание почетнаго мирового судьи Ф.Е.Камкина, 1908.

Priekšvārds

Grāmatā apkopoti autora raksti privāttiesībās, kas publicēti laikā no 2011.gada maija līdz 2022.gada aprīlim, viens pirmpublicējums par būves īpašnieka rūpības pienākumu un delikttiesisko atbildību, kā arī raksts, kas veltīts tiesneša un profesora Aleksandra Būmaņa dzīvei un darbam.

Raksti (izņemot pēdējos divus) izkārtoti atbilstoši Civillikuma regulējuma sistēmai un tajos aplūkoti lietu tiesību un saistību tiesību jautājumi, no kuriem lielākā daļa nav zaudējuši savu aktualitāti arī šobrīd.

Iepriekš publicētie raksti aktualizēti, ņemot vērā normatīvos aktus redakcijā, kas bija spēkā 2022.gada 30.septembrī. Tāpat šajos rakstos aktualizētas norādes uz ārvalstu (Vācijas, Šveices, Austrijas) juridiskās literatūras avotiem.

Dr. iur. Erlens Kalniņš,
LU Juridiskās fakultātes docents